Szerda, augusztus 31. 1892. Egyes szám ára 5 kr. XV. évfolyam. 208. szám.

SZEGEDI NAPLÓ

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS IRODALMI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁR: Egész évre 14 frt — kr. | Negyedévre 3 frt 50 kr. Félévre . 7 frt — kr. | Egy hóra . 1 frt 20 kr.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: Iskola-utcza, Pfann-féle ház, 21. sz. Bérmentetlen levelek csak ismert kéztől fogadtatnak el.

HIRDETÉSEKET és nyilttéri közleményeket a kiadóhivatal mérsékelt árjegyzék szerint számit.

A kravall.

Szeged, aug. 30.

Szerencsére minden nagyobb baj nélkül és mindenek fölött vér nélkül folyt le az az utczai jelenet, melyet maga a rendőrhatóság készitett elő és rendezett olyan módon, hogy nem az ő kezében volt többé a legvégzetesebb alakulások megakadályozása.

Tanunk lesz rá minden ember, a ki lefolyni látta tegnap a Klauzál-téri rendőr-hősködést, hogy a további fejlemények a vak véletlentől függtek és tisztán a jó szerencse dolga, hogy kedélyes és nem szomoru véget ért az az esetlen, esztelen tréfa, melylyel nem is tudjuk elgondolni, kinek akart a szegedi rendőrség örömet okozni vagy szivességet tenni.

Jó szerencse, hogy a tegnapnak száraz tanulságaival számolhatunk és nem kell szólani áldozatokról. Mert habár magánál a rendőrségi attaknál a főkapitány is, a közegei is, sőt a rendőrlegények is aránylag nagyon higgadtan viselkedtek, még ez sem nyujt hasonló esetekben biztositékot, hogy ember-áldozatok nélkül esik meg a policziának összetüzése a közönséggel, különösen, ha csendőrség is van mozgósitva, mert gyakran egy kemény szó, egy fölindulás elég arra, hogy az egyik részen ellenszegülés, a másikon pedig megtorlás, tehát fegyveres megtorlás is következzék, azt pedig talán a szegedi rendőrség is tudja, mi szokta követni utczai kravalloknál az első puskalövést, vagy az első szurony-vágást.

Hajszál hijja volt tegnap, hogy el nem jutottunk ehez a ponthoz. Az a hijja volt, hogy a csendőrség nem lépett tul a segédkezés szerepén és hogy a rendőrség megmaradt az ökleinek elég durva, de még sem gyilkos fegyverei mellett. És mikor ezt, a dolog kimenetelét nézve, örömmel jegyezzük föl, másrészt nem lehet elhallgatni, hogy jogos és indokolt beavatkozás esetén nem szivesen látja senki az olyan rendőrséget, melyet büntetlenül lehet szidalmazni, sérteni és piszkolni, mert ez rovására megy a rendőrség tekintélyének, melyet épen a közbéke és közbiztonság érdekében kell fönntartani.

Szégyenletesnek tartjuk a rendőrség helyzetét abban a perczben, a mint egész haderejével kivonulva, érvényt nem tud szerezni tekintélyének, mely megilleti, ha az eljárása törvényes, helyes és tapintatos. És épen azért hangsulyozzuk ismételve, hogy a maga tekintélyének érdekében kell óvakodnia a rendőrségnek olyan beavatkozásoktól, melyek jogtalanok és visszatetszők és amelyeknél a közönség itélete önkénytelenül és egyértelmüleg azon hatóság ellen fordul, melynek rendelkezéseit tiszteletben kellene tartania.

Alaposan meg kell fontolnia a rendőrségnek, mikor van oka és ideje az ő fellépésének és ha ennek szükségét érzi, ám akkor tudja is érvényesiteni az erejét, de ne játszék és ne éljen vissza a hatalommal, mely a kezébe adatott, mert annak igen-igen végzetes következményei lehetnek.

Semmi elfogadható ok nem volt tegnap arra, hogy a rendőrség megtagadja a Tápén járt választóktól a békés keresztülvonulást azon a városon, melyen át az egyes községbeli polgárok utja visz és az erre vonatkozó kérés megtagadása egyenes inzultus volt annál inkább, mert Magyarországon általános szokás, hogy az alkotmányos választások hazatérő győztesei a képviselőjüket ott keresik föl és üdvözlik, ahol szállva van.

A vendégszerető Szegedet csufolta meg a rendőrség, mikor várost kerülő menetrendeket szabott a tápéi kerület választói elé, akik nem éltek vissza a vendégjoggal akkor sem, mikor aug. 11-én, a legjogosabb felháborodás daczára, csendben, nyugodtan, példaszerü magatartással távoztak az Európa szálloda elől, mihelyt jelöltjüket és annak barátait meghallgatták.

Tiszta dolog, hogy ugyanazoknak a választóknak zavarcsinálásától annál kevesebb ok volt tartani tegnap, mikor győzelmes zászlójukat hozták vissza Tápéról és botorul járt el a rendőrség az átvonulási engedély megtagadásával, mert ezzel koczkára tette a város nyugalmát és fölidézett egy olyan helyzetet, melyből már csak az erőszak árán menekülhetett, melylyel a zavart és a háborut készitette elő a rend és a béke helyett.

És még azt sem lehet mondani, hogy a rendőrfőkapitány a meggondolatlanság első hevében határozta el a tegnapi kravallt. Alkalma volt megfontolnia a rendelkezését másodszor is. Horváth Gyula kérte az átvonulás megengedését, még pedig nemcsak a rendőrségtől, de egyuttal Kállay Albert főispántól is.

Horváth Gyufa erre a kérésre nem kapott választ és ebből az következik, hogy a tegnapi kravall a főispán tudtával és beleegyezésével, tehát az ő rovására is esett meg, a mint az ő tudtával és megegyezésével történik itt minden, még az is, amibe önérzetes tisztviselők nem szoktak beleszólást engedni senkinek.

Olyan eset volt a tegnapi is, ahol föl lett volna hiva a rendőrkapitány, hogy a maga nagy felelőssége szerint döntse el a kérdést és ne parancsolatra. Mert ha rosszul végződik a dolog, amitől csak a szerencse óvta Szegedet, bizony senki sem osztotta volna meg a főkapitány sulyos felelősségét, melynek horderejét, ugy látszik, nem is tudta eléggé mérlegelni.

Főpapi kinevezés. Ő felsége Szekeres János rozsnyói székesegyházi nagy prépostot, czimzetes apátot és székesegyházi főesperest, szerbiai választott püspökké nevezte ki.

A békekongressus.

Szeged, aug. 30.

Rendszerint a hatalmi érdekek vetik föl azokat a kérdéseket, melyek miatt a nemzetek egymás ellen irtó háborut folytatnak. Az uralom vágya rettenetes hatalommal fészkeli be magát a népek lelkébe és széditő képessége annyira megy, hogy ezen vágy szolgálatában elfelejtik a tömegek saját énjeiket és az emberi jogok és az emberi kötelességek legszigorubb igazságait.

Egy könnyelmüen eldobott közönséges általánosság, ha az legmagasabb helyről dobatik a közönség elé, szentségtörővé teszi a jámbor hivőt és hőssé neveli a gyilkost, s a családapa épen olyan rabja az uralomra való vágyás hatalmának, mint a serdülő ifju, ki a hazaszeretet leplébe burkolja azokat a fogalmakat, melyeket a diplomatia hideg számitással kerit elő titkos törekvéseinek szánt lomtárából.

A század legnagyobb diplomatája, Bismarck épen saját megnőtt hatalmának fönntartása ösztönéből furfangos észjárással teremtette meg az ugynevezett „fegyveres békét“, mely évtizedek óta tartja rettegésben Európa népeit és gyötri ennek kulturáját, polgári életének leglényegesebb fönntartási eszközét, és a nemzetek, melyek tehetetlenek voltak az irtó háboruk folytatásával szemben, nem kevésbbé tehetetlenek a fegyveres békének türhetetlen nyomása alatt. A hazaszeretet leple alatt eldobott semmi jelentőségü általánosságok megkivánták a véráldozatokat, most megkivánják a legnagyobb mértékü pénzáldozatot. Ezeket az általánosságokat nyugodtan nevezhetjük a nemzetek igájának.

Volt-e valaha komoly, helyes, vagy méltányos ok a háborura? Rendszerint egyes dinaszták terjeszkedési politikája, egyes helységek határvillongásai, egyes mesterséges uton elszórt fogalmak és védekezési ürügyek okozták a vérengzéseket, melyeknek szerszámai immár a legnagyobb tökéletességig vannak kiélesitve, kifejlődve.

És a szuronyok milliói között egy eszme kezd tért hóditani, mely erősebb az irtó háborunak minden erőszakánál és hatalmasabb a fegyveres béke minden hatalmánál: a nemzetek békéje.

„A békekongresszus, mely ugyszólván önkénytelenül keletkezett, természetes folyománya azoknak az állapotoknak, melyek egyrészt a fegyveres béke irtózatos terhei

által, másrészt a gondolkozó nemzetek eszméletre jntása következtében keletkeztek és habár müködése teljesen ideális gondolatok köré csoportosul, meg kell adni ez ideáknak azt a fontosságot, melyet azok érdemelnek.

Egy európai államszövetség létesitése a béke kongressusnak legmagasabb czélja. Ezen államszövetség nemzetközi kérdésekben itélne. Ez volna a támpont a jövőre. Ám csökkenthetőnek jelzi a kongresszus a háboruskodás valószinüségét már most is, az által, hogy a hadüzeneteknél a kormányok a nemzetek beleegyezéséhez legyenek kötve.

Ez az, ami az eddigi háboruskodásoknál a legnagyobb lelketlenséggel mellőztetett, s bizonyos államokban lelkiismeretlenül ki lett játszva. A nemzetek „emberanyaga“ a diplomácziában épen olyan számba esett, mint a jószág-állomány, sőt háboru esetén az utóbbi nagyobb jelentőségü volt, mint az előbbi.

Nem is emlitve azt, hogy a véderő a nemzetek népességének nyakán tétlenül élősködik, óriási hordereje van a békekongressus valóban nemes gondolkozásra valló határozatának. Vajha elmultak volna már azok az évtizedek, melyek ezen emberszeretettől áthatott eszmék megérlelésére lesznek hivatva, mert ezek fogják termékenyiteni az európai müvészet talaját és nagyra nevelni a szövetség eredményeit.

Egy nagy gyártelep tüzben.

— A Winkler-féle gyárak veszedelme. —

Ez a perzselő nyár gyártüzeket hozott, ma ujra tüztenger boritott egy ipartelepet s kicsibe mult, hogy Szeged gyáriparát ujabb jelentős katasztrófa nem sujtotta.

A földig való teljes elpusztulás veszedelmében volt a Winkler testvérek (Mór, József és Bernát) hatalmas ipartelepe, mely két nagyforgalmu, az egész Alföldre szolgáló gyárból: egy gőzfürész-gyár- és egy gőzmalomból, továbbá egy több katasztrális földön raktározott faüzletből áll, az ugynevezett bánom-kerti területen.

A gyárakat nehéz, nagy küzdelemmel négy teljes óráig tartó kimeritő munkával megmentette a több száz mentő kéz, a rengeteg fatelep anyagának azonban több, mint fele szénné égett.

Szörnyü és szinte legyőzhetetlen volt a veszedelem, mely az egyesitett gyárakat fenyegette órákig. Alig lehetett hinni, hogy a vészteljes hatalommal nyujtózkodó és csapkodó lángpiramisok utját az egymás hátának eső gőzmalom és fűrészgyári épületek előtt eltudják vágni. Szinte képtelenségnek tünt ez föl, mikor a déli órákban több, mint egy holdnyi területen nyujtózkodott el a tüz lángfolyama, számtalan kisebb-nagyobb, a tüzes-pokol látványosságát nyujtó máglyákkal, melyek a tüzpusztulás rémitő zenéjével ropogtak-recsegtek s okádták a szikrát és a jófajta sötétkék füstöt, melyben a tüzoltók vizes ruhadarabokba csavart fejjel el-eltünedeztek.

Hogy pedig a szegedi gyárak száma ismét nem lett egygyel kevesebb, az főképen a szél kedvező irányának és az ipartelepen csak a közelmultban furatott ártézi kut bőséges vizének köszönhető. Csak azután azoknak a derék munkás kezeknek, melyek ritka bátorsággal és önfeláldozással vezették és végezték a mentés küzdelmes, kimeritő munkáját.

Amilyen sajnálattal vegyes izgalmat keltett a gyárat fenyegető veszedelem a legnehezebb órákban, ép oly megnyugvást szült városszerte az a csakugyan nem remélt hir, ami délután fél 2 órakor már mindenfelé elterjedt, hogy a gyárépületek megmentettek.

Kiszámithatatlan kár érte volna a gyárat, melynek raktárai zsufolva vannak lisztel és gabona-félékkel s nehéz sors érte volna el azt a 300 munkás-embert, akik itt, a megmentett ipartelepen keresik a mindennapi kenyerüket.

A tulajdonosok vesztesége azonban igy is jelentékeny, mert a fatelep anyagai, miknek nagyrésze szénné omlott össze a lángfolyam alatt — nem voltak biztositva.

Hogy keletkezett a tüz? Találgatások járják, mint ez már szokásos. Legvalószinübbnek azonban azt tartják, hogy a vasuttöltés meredek hátához eső szénafészerbe, ahol a tüz kiütött, az alig negyedórával előbb Temesvár felől beszaladt gyorsvonat szórt volna bele gyujtó szikrát.

Mint az esti órákban értesülünk, ezt a föltevést megerősiti a vizsgálat, melyet Rainer főkapitány a helyszinén tartott. E mellett szól az a körülmény, hogy a tüz keletkezésével egyidejüleg a vasut-töltés tulsó oldalán is égni kezdett a száraz fü, miből kétségtelennek látszik, hogy az arra elhaladt vonat szórta szét itt a töltés mindkét oldalára a gyujtogató szikrákat. Azonban nem a gyorsvonat, hanem a 10—15 perczczel a tüz keletkezése előtt ott elrobogott arad-csanádi vonat volt a gyujtogató.

Ezek után itt adjuk tudósitásunk részletes ismertetéseit.

A tüz.

Vészes, hátborsoztató sikitáshoz hasonlatos hangon sipolt egyfolytában szünet nélkül a Winkler-féle bánomkerti gőzmalom gőzeresztő vékony kürtője, hatalmas fehér gőzfelhőtölcsért fujva fölfelé visitással és olyan süvöltéssel, mely behallatszott a belvárosi templomig.

Ezek a különös, szinte jajgató hangok jelezték el messzire a városon a nagy tüzkatasztrófát, mely a nagyforgalmu gyártelepen, éppen a töltés oldalában ütött ki, és mire a munkás emberek megriadva elfogni szaladtak a kigyulladt szalmás fészer lángját, az már a délkeleti szél segitségével ott feküdt megállithatlanul az istálló és az ezzel összekötött 20 öles cselédségi földszintes épület tetején.

S ugy ment rettentő hatalommal, a vizipuskáknak fittyet hányva tovább-tovább.

Mikor a lángfolyam innét az alacsony hosszu tetőről elindult a fatelepre, szálfa, deszka, lécz stb. gulátói gulára, megdöbbentő szaporasággal rakván meg az izzó máglyákat, délelőtt fél 11 óra volt.

Mintha petroleummal öntötték volna le ezeket a fatornyokat, ugy falta a tüz, egyszerre egész lécz-pirámisokat kapott be a láng, egyre ijesztőbben közeledve, daczára a szél ellenkező irányának — a gyári épületek felé.

A rendszeres, erőteljes mentési és lokalizási munka, mint az eredmény mutatta, elég jókor megindult és a leghelyesebb irányban. Odaálltak a legnagyobb veszedelemmel fenyegető tüz utjába a városi tüzoltók, az önkéntes tüzoltók, fönt az égő fagulák szomszédságában azon a fatörzseken nyugvó hidon, mely a fatelepet a gőzfürész gyári épület gépezetével összekötötte.

Küzdelem a hidon.

Ez a hid lett volna az utja a lángfolyamnak föl a gyárépület tetőzetére, ha ezt el nem vágják, a tömérdek fakészletet, ami megfeküdte, el nem távolitják a szörnyü makacsággal közeledő tüz előtt.

Itt, ezen a hidon folyt a kétségbeesett harcz.

Az utazó lángtenger a hid előtt bontogatta, döntögette a 2—3 öles magasságu lécz- és deszkarakásokat és lent a földön nagyokat harapott a hosszu szálfa és fatörzs tömegeken, melyek utjába estek.

Viz volt, itt a gőzmalom előtt, épen a legnagyobb veszély pontján fakad az ártézi kut bőséges vize, mely előbb két, később három szivattyunak adott vizet. Hanem munkás kellett még.

Rainer főkapitány embereket hajtatott elő munkára. Ott állt a lángfolyam utjában vagy 200 ember, hogy megvivja győzelmesen a harczot a tüzzel és megmentse a két gyári épületet és ezekkel együtt a fatelep keleti és délkeleti részét és az ezeken fekvő épületeket.

Képtelennek látszott az emberi akarat és erő az előre rohanó elemmel szemben. Veszve van minden, ugy gondolták még fél 12 órakor, amikor tetőpontját érte el a küzdelem a tüzzel. A fatelepet a fűrészgyárral összekötő hidon, titáni munka folyt. A lángfolyam előtt dolgoztak az emberek, főként tüzoltók, bámulatos kitartással és türéssel, munkások bontották le a hidról a faanyagot, lehengergetve a földre, tüzoltók kusztak a fojtó füstben, perzselő, sebet maró hőségben egyik faguláról a másikra; egyik lent a hid alatt a tüz fészkén a vizet szóró szivattyuval a kezében, hol bőrig ázva, hol a tüztől marva; a másik fönt a csákánynyal a fatömegeket bontogatva a tüz előtt, hogy el ne érje.

Emidébb a gőzfűrészgyári épület ernyös fedelét, mely az összekötő hid fölé borult, csákányokkal, feszitő vasrudakkal bontogatták. Ott volt Gerle Lajos épitész, akinek tanácsai hasznosak voltak. Csak egy izben zuhant le a megbontott tetőzet egy részével valami Kazi nevü munkás, de szerencsére semmi baja sem történt.

A lebontott tetőt letaszitották a hidról a földre. S amint a még földolgozatlan hatalmas szálfákat hengergették le a hid déli oldalán, életveszélyben forgott egy Bózsó József nevü tüzoltó. Vérfagyasztó jelenet volt. A szálfa lezuhant és jajkiáltás hangzott. Azt hitték, össze zuzta lent a tüzoltót, aki elbukott. Szerencsére csak a lábát horzsolta, bár sulyosan, ugy hogy, a jó ember tovább dolgozni nem tudott. A kórházba vitték.

A tüz csak jött, de az emberek nem mentek az utjából. Délután 1 órakor már az ember került ott fölül. A hid tiszta volt, a tüz összehuzta magát és a romokon olálkodott itt, ami azonban főként a szél folytonos kedvező irányának volt köszönhető s annak, hogy a munkás kéz is nagyon elhatalmasodott, valamint a szivattyuk száma is szaporodott.

Szebb küzdelmet ember és tüz között ritkán lehet látni, mint az volt, mely itt a gyárépületek előtt lefolyt.

A tüz kerülője.

De a gyárépületek veszedelme még ezzel sem ért véget. A tüz, mintha rettentő haragra gyult volna a hidnál szenvedett vereségen — kerülő utat tört a fatelepnek azon részén, mely a gyárépületek és a raktárak között fekszik és a sürü fatömegeken keresztül hatolt a telep Tisza felé eső részébe, ahova ha bejut, hátban éri az elpusztulás katasztrófája a gyárat és az itt fölhalmozott fakészleteket.

Ámde ekkor már ismét több lett az ember, mely a tüz utját állta, vagyis akik vállon vitték el a lángok utjából a rengeteg faanyagot.

Ekkor már ott dolgoztak a tüz ellen azok a munkások is, akiket a Back-féle és a Viktoria-gőzmalmok, továbbá a vasuti álomás-főnök adott segitségül, az első 40 embert és szivattyut, a második 40 embert és szivattyut, a vasut 60 embert és a viziszivattyuját, összesen volt a tüz ellen (az égő gyár 250 emberével együtt) 500 ember és 8 szivattyu, egy ártézi kut és két közönséges kut.

Ezzel az erővel azztán már fél 2 órakor megmentettnek volt tekinthető maga a gyár. A tulajdonosok, akik kétségbeesve futkostak a telepen és mentették a Tisza-partra szolgáló irodaépületből a kasszát és az összes könyveket, megkönnyebbülten lélegzettek föl.

Hasztalan erőlködött a változatlan irányu szélben a még mindig nagy pusztitást okozó tüz, mely fatömegről fatömegre vándorolt át, nagy veszélyben tartva különösen a liszt- és buzaraktárépületeket, többé olyan hatalmat nem tudott venni, hogy a gyárat további veszedelembe döntse.

Az égő töltés.

Ez se mindennapi látványosság volt. A vasutnak is kijutott ugyanis a tüzből.

A láng rákuszott mindjárt a keletkezésekor a vasuti-töltés zöld oldalára és szép sebesen végig lenyaldosta a zöldséget a meredek part vonalán. Szinte látszott, hogy harapja. Elszáradt bozótok hirtelen lángra kapva, sisteregve semmisültek meg.

Végig a töltés-vonalon a bánom-kerti fatelep teljes hosszában, ameddig a lángfolyam nyelve elért, tisztára lekoppaszitotta a tüz a töltést, sőt néha-néha át is csapott rajta, ugy, hogy ott is védekezni kellett.

Megesett ugyanis, hogy a töltés tetejébe kerülő lángtól tüzet kapott a vágányok talpfája. Egy nagy hordó vizet állitottak a partra, melyből aztán az ilyen bajt elháritották.

Közel mástél holdon égette ki a tüz a földet, fekete sávokat hagyva maga után.

A kár.

A kár nagy s különösen sulyos azért, mert az elégett fa-anyag nem volt biztositva.

A telepen fekvő 8 gyári és melléképület közül csak egy, a legjelentéktelenebb pusztult el: az istáló és az ezzel egybekötött cselédépület.

A megmentett gyárépületek és a mellékházak az Adriánál vannak biztositva. Ez visszbiztositásképen megosztotta más négy társulattal a biztositást. A biztositó társulatokkal tehát semmi dolga nem lesz a vesztes czégnek, melynek a kára az elégett különféle fölmunkált és egyéb faanyagokban **40,000 frtra tehető.**

A gyár.

A megmentett, de mindazonáltal sulyos kárt szenvedett Winkler-féle gyártelep közel 5 katasztrális holdon fekszik a bánom-kerti területen. A fürészgyár és a telep az árviz után 1883-ban keletkezett és csakhamar virágzásnak indult. Az az idő roppant szerencsés volt a faipar-üzletre. Később épitették a telepre kapcsolatban a fürészgyári épülettel a gőzmalmot, mely azonban csak kisebb szabásu.

A gyári épületek száma melyek elszortan fekszenek a telepen, 8: a fürészgyár, a gőzmalom, a lisztraktár (melyből a tüz afatt több waggon lisztet elszállitottak), a gabonaraktár (mely zsufolva van gabonával), a gyufaszál gyári épület, az irodai épület stb,

A gyártelepen csaknem állandóan 280-300 munkás dolgozik. Hivatalnokainak a száma 10.

A rend.

A tüznél mindjárt a kitörés után megjelentek a gyalog- és lovas rendőrség s a készenléti csapatok. A közöshadseregbeliek Raubar százados, a honvédek Szász hadnagy parancsnoksága alatt állottak. A szomszéd fatelepek, gőzmalmok hivatalnokai is ott voltak, Neuber állomásfőnök nagy csapat vasuti munkást küldött át három fecskendővel.

A tüznél megjelent Lázár h. polgármester, Rainer főkapitány.

Rendzavarás különben nem fordult elő, csak annyiban volt baj, hogy a nép nem nagyon akart odaállani a fecskendők mellé.

De azután belebátorodtak, különösen mikor látták, hogy a tulajdonosok kenyeret, szalonnát, bort osztogattak ki, beállottak a dolgosok közé.

A tüz eloltása.

A késő esti órákban fejeződött be véglegesen az oltás.

A lokalizált tüz már csak ott égett, ahol halmokban állott a deszka. Ott izzott a zsarátnok. Ezeket oltották s a gőzfürész mellett levő, félig elégett fát locsolták.

Ott, ahol a fa nagyon halmazokban állott, oly erős a parázs, hogy még holnap délelőtt is dolgot ad az eloltása.

Ujdonságok.

— aug. 30.

Tájékoztató.

—

Szept. 3. Az államvasutak alkalmazottjainak dal- és tánczestélye az ujszegedi vigadóban.
Szept. 17. Ujonczok tánczvigalma a Bálónál.

—

— **A jövő év költségvetése.** A város jövő évi költségvetésén már hónapok óta dolgozik a számvevői hivatal. A költségvetés már nagyjában el is készült s holnap körülbelül be lesz fejezve.

— **Horváth Gyula kijelentése.** Hor-Gyula orsz. képviselő ur annak kijelentésére kérte föl lapunkat a „Szegedi Hiradó“ mai közleményével szemben, hogy ő egyáltalában nem hivatkozott a tegnap esti kravallok alatt képviselői mentelmi jogaira és az elfogatástól megvédett embereket távolról sem az immunitása köpenyébe takarta, (mert hiszen a nevét is csak a rendőri közegek ismételt fölszólitására mondotta meg), hanem egyszerüen mint megbotránkozott polgár járt el, aki jogos fölháborodásának hangos kifejezést adott és védelmébe fogadta azokat, akiket a policzia szabadságukban megtámadott.

— **A hadgyakorlatokról.** Belényesből irják nekünk: Waldstätten b. táborszernagy, a 7-ik hadtest parancsnoka a nagygyakorlatra megérkezett és a 33-ik dandárral Vaskohra ment és a 34 ik dandár, melynek parancsnoka Kallivoda vezérőrnagy és mely a Csikós ezredes parancsnoksága alatti 33 ik aradi ezredből és a szegedi 46 ik ezred egy zászlóaljából áll, Vaskohn ütközött össze a 33-ik dandárral.

— **A kenderfonó-gyár ujjáépitése.** Megirtuk már, hogy a középitészeti tanács a városi tanács engedélyét, mely szerint a leégett kendergyár ujjáépitését engedélyezi, minden észrevétel nélkül helyben hagyta. A gyár ujjáépitését a régi alapokon ma kezdték meg. Az épitést Erdélyi Mihály mérnök vezeti s minthogy az alapási és lerakási munkálatokra már nem kell pazarolni az időt, rövid idő alatt készen lesznek az ujjáépitéssel s ujra megkezdheti munkáját az uj épületekben.

— **A középkereskedelmi iskolai bizottság** ma délután ülést tartott Obláth Lipót elnöklete alatt. A bizottság a tanári testületnek egy fontos ügyét tárgyalta, de több adat beszerzésének szüksége forogván fönn, közelebb fog a dologban érdemileg határozni.

— **Kilépés a honvédségből.** A hivatalos lap mai száma közli, hogy dr. Rósa Kálmán kir. itélő-táblai biró, a kassai 9-ik honvédkiegészitő parancsnokság nyilvántartásában álló tart. honvédfőhadnagy, hadbiró, szolgálati kötelezettségének teljesitése után, saját kérelmére a tiszti rendfokozat megtarsása nélkül 1892. évi szeptember hó 1-ével a m. kir. honvédség kötelékéből elbocsáttatott.

— **A tegnapi botrány.** A tegnapi rendőri botrány még ma is izgalomban tartotta a város lakosságát. Minden rendü és rangu emberek arról beszéltek s nem volt közöttük senki, aki el ne itélte volna azt az eljárást, melyben Rainer főkapitány részesiteni kegyeskedett a lakosságot. A közönség mohán olvasta a tudósitásokat s lapunk kiadóhivatala képtelen volt mindazok igényeit kielégiteni, kik „Szegedi Napló“ kértek, holott ma három kiadásban jelent meg az ujság, közel négyezer példányban jutva a közönség kezébe.

— **Kolera-nosztrasz Temesmegyében.** Móriczföldről irják lapunknak, hogy Beer és Stein ottani földhaszonbérlők egyik bérese tegnap kolera nosztraszban megbetegedett. Dr. Pollák Ede vármegyei tb. főorvos és Mály István dettai járási szolgabiró azonnal kirándultak a helyszinére, hogy megtegyék a kellő óvintézkedéseket. A beteget dr. Donáth móriczföldi körorvos gyógykezeli.

— **Párbajozó gyerekek.** A kor betegsége ez. E napokban két 18—19 éves urfi állott egymással szemben a boszorkányszigeten, valami gyerekség miatt. Béla meglökte a bálban véletlenül Miczit, Miczi fölsikitott, mire ő neki rontott Béla urfinak. Szó szót ért s kis hijja hogy tettlegességre nem került a dolog. Miczi sirt, Miczi könnye pedig drága O. előtt. Hazafutott tehát s elolvasta Bolgár Ferencznek a „párbajszabályok“ czimü füzetét s fél napig tanulgatta a stellung állást a tükör előtt. Másnap megtörtént a párbaj, mely Béla urfi megsebesülésével végződött. A seb jelentéktelen s a két urfi hősi tette ma került az atyai itélőszék elé.

— **A trafik panasza.** Panaszkodnak a kis dohánytőzsdések a nagy tőzsdére, melyet most az állam kezel s azokra a dohánygyárakra, melyek olyan infámis rossz szivarokat bocsátanak áruba, miket mindenki káromkodva sziv el, ha ugyan talál a füst valahol közlekedési akadályt egy darab zsiros rongy vagy dohánygyári hajfürt alakjában. Ennek tulajdonitható aztán az is, hogy a szivarok nem fogynak. Ez pedig első sorban az állam kára. Némely kis tőzsdés eddig 5—6000 szivart adott el az olcsóbbakból hetenkint, most 3—400-at tud nagy rábeszéléssel lerázni a nyakáról. Sok baj van a szivarok kiadásával is. Némely kistrafikos, akinek egyéb dolga is van, félnapokat tölt el a dohányraktárban, mig hozzájut az árujához. A finánczok pedig soha lelkiismeretesebben nem teljesitették kötelességüket, mint most. Ahol nincs meg a dohányból az a készlet, amelyet a törvény megkiván, kemény birságolás következik. Fölhivjuk a pénzügyi igazgatóságot a bajok orvoslására, először az állam s csak másodsorban a trafikosok érdekében, kik parányi perczentekért árusitják az állam szivarjait, s az a kis nyereség, mi a munkájuk után nekik kijut, nem fizeti meg a folytonos kellemetlenséget, melyben napról-napra részesülnek.

— **Panasz szegedi katonákra.** A szegeden állomásozó 83-ik gyalogezred ezidőszerint Radnán és Lippán táboroz. Radnáról most panaszt olvasunk az „Arad és Vidéké“-ben, amely ezt mondja:

Radnán a jelenleg ott gyakorlatozó 83-ik gyalogezred katonái roppant garázdálkodást vittek véghez vasárnap. — A tisztek átrándultak Lippára, s az ott vissza maradt altisztek és közkatonák éreztették a lakossággal, hogy ők vannak hivatva a lakosság személyi és vagyoni érdekeit megvédeni. Először is a szolgabirói lak előtt egy elhaladó dinnyével megrakott kocsit megrohantak és felboritottak, s a dinnyéket elhordták, azonban a kocsi tulajdonost elég nemeslelkűleg — egy pár ütleget leszámitva — nem bántották, sőt mi több, még a zsákmányul esett kocsit és lovakat is visszaadták. Ezután egy vitézi kirohanást tettek az utcza sarkokon árulgató kofák ellen, s sikerülvén azok legyőzése, összes készleteiket elzsákmányolták. Azonban a legszebb história Krausz füszerkereskedővel esett meg, ki, mivel trafikot is tart, d. u. 4 órakor kinyitotta üzletét. Rögtön ellepték egész üzlethelyiségét a katonák s különféle árukat akartak tőle venni. Természetesen a kereskedő hivatkozva a törvényre, megtagadta az áruk kiszolgálását, ami a vitéz hadfiakat annyira megharagitotta, hogy az egész üzletet felforgatták, nemes haragjukban sem feledkezve azonban meg az ehető és értékes tárgyak elzsákmányolásáról, Krauszt pedig, ki elég vakmerő volt katonákkal szemben czivil törvényre hivatkozni, továbbá, mivel vakmerőségét tetézte azzal, hogy vagyonát a vitézek támadása ellen védelmezni merte, jól megverték s egyik legvitézebb hadfi még ráadásul 1 kétfontos körtével fejbe is ütötte.

— **A gymnasium államsegélye.** A közoktatásügyi miniszterium a Szeged városi gymnasium államsegélyét, az évi négyezer forintot, a királyi adóhivatal utján kiutalványozota a városnak.

— **A könyv rossz.** Ránczos képü vén anyóka áll a kapitány elött, mellette egy fiatalnak látszó leány, akinek arczából semmi jó sem néz ki. E mondja a panaszát az öreg s odanyujt a kapitány urnak egy cselédkönyvet. — A kapitány ur forgatja, forgatja, hogy melyik rovatban találna már egy jó bizonyitványt, de bizony hiába, mert az ékesen meg van töltve rosszabbnál-rosszabb gazdai bizonyitványokkal.

— Bizony néném csak rossz ez a maga lánya, mondá a kapitány ur.

Az öreg elszomorodik s meggyőződve szólt:

— Alásan kérem, tekintetes kapitány ur, bizony rossz az a könyv, tessék adni egy másikat.

— **A rendőrség nihilistái** A tegnapi rendőri stikli végeredménye gyanánt, mint irtuk, három letartóztatás történt az este. Az első Erdélyi Mihály, kovácslegény, akit megpálczáztak és aki állitólag a rendőrtiszthelyettes ur kardját ki akarta rántani a hüvelyéből. Boros állapotban volt. Domokos István tápéi 31 éves választót az Európa-szálló előtt tartóztatta le a rendőrség. Okul azt mondják, hogy ittas volt. A harmadik „nihilista“ Längenfelder József., zsákoló napszámos, aki megtanulta kézzelfoghatólag, mi az a rendőri "eréll." No, most már mi lészen hát ezekkel a forradalmárokkal? Annyi bizonyos, hogy reggelig bent tartották őket és mint mondják, külön-külön lyukban, nehogy összeesküvést forraljanak. Reggei valószinüleg szuronyok közt vitték őket a főkapitány elé, előbb azonban kétségkivül megmotozták őket, hogy nincs-e a gunyájukba elrejtve a dinamit. Hogy micsoda itélet vár a szörnyü bünösökre, akik elég vakmerők voltak az utczán járni, mikor az a főkapitány urnak nem tetszett — azt nem tudjuk, de annyit hallottunk, hogy a 48 órai rabságot még kevésnek tartják a számukra. Tán hogy kerekbe törnék őket . . . . Hát ahoz mit szólna a főkapitány ur, ha mindazok, akik a tegnapi veszedelmes erőszakoskodás alkalmából minden ok nélkül polgári szabadságukban korlátoztattak és akik megbántattak, összefogva panaszt emelnének az illetékes biróságnál a személyes szabadság megsértése miatt a szegedi rendőrség ellen.

— **Balesetek a tápéi választásnál.** A tenger sok kocsi közt, mely tegnap Tápéra jött, most is történt néhány összeütközés, fölborulás. Igy reggel, midőn két dorosmai kocsi a töltésről lefelé gördült a lejtőn, a lovak letértek a lejtőről s fölboritották a kocsikat. Az egyikben négyen is voltak s egy asszonyon kivül, ki karján kapott sebet, nem sérült meg senki sem. A másik baleset a bevonulásnál történt. Egy szegedi gyerek lett az uton hirtelen rosszul s orránszáján megindult a vér. Elaléltan vitték szülei lakására.

— **Tüz a istállóban.** Veszélyes tüz pusztitott ma reggel nyolcz órakor a város egy istállójában, amelyben a méntelepi lovak szoktak állani. Az istálló a Mezey-utczában fekszik. Az alacsony ablakon egy arrajáró valaki gyufát vagy szivarvéget vethetett be a széna közé, amely a jászolban meggyult. Szerencsére a lovak nem voltak bent az istállóban. A tüzet hamar észrevették s a városi tüzoltóság kivonult emberei eloltották. Szénán kivül egyéb nem égett el.

— **Gyujtogató katonák.** Nagybecskereken a napokban Bartók Lipót korcsmárosnak a hazát fölgyujtották a katonák. Este vagy 70 katona mulatott nála s mikor az elfogyasztott bor árát követelte, rátámadtak s agyon akarták ütni. Sógorának, Wagner Andrásnak fejét beverték sörös palaczkokkal és poharakkal. Mikor aztán távoztak, egy katona hátra lopódzott az udvarba s fölgyujtotta a korcsmáros jégvermét. A katonai parancsnokság szigoru vizsgálatot rendelt el.

— **Egy magasabb állásu** állami hivatalnok családjánál jó házból való tanulók teljes ellátásra felvétetnek. Tudakozódhatni a kiadóhivatalban.

Mi lesz a házzal?

Különös ember volt, de nem abból a fajtából, akik kiálhatatlanok. Kinlódott egész életében, amennyiben a sok munka és a szegénység kinnak nevezhető. Nem igen szerette senkit, őt se szerette senki. Nagyjában egyedül töltötte napjait s pipázott, folyton pipázott. Végre bajuszát, ajkait és fogait sárgára ette a füst. Ezzel még csunyább lett az arcza. Természetében és szokásaiban a régi maradt halála napjáig.

Hatvan éves volt már, mire a sok munka után kissé megpihenhetett. Akkor csinált magának egy házat.

Más készitette, de ő ott volt minden szeg beverésénél s személyesen dirigálta még a vályogvető czigányt is. Egy szobából és konyhából állott az egész. Nem is volt valami fényes dolog biz az, csak olyan, amilyent kétszáz forintért tákolnak össze falusi emberek.

Lajos bácsi azonban végtelen boldogtalan volt, amig épitették a házat. Ott tipegett minden munkás mellett s kifogásolt mindent. Nem hitte, hogy olyan szépen elkészüljön, mint ahogy sikerült.

Mikor készen volt, behurczolkodott. Ez is könnyen ment. Nem volt semmije. Kótyavetyén vett egy ágyat és egy széket. A többi butort maga faragta össze, ugy amint tőle kitelt. Azután is ugy élt, mint eddig, csakhogy a saját házában.

Ebben pedig nagy áldás van. Látja az ember, hogy van a munkájának valami eredménye is. Nagy kemény fal, mely az övé. A lakásom helyett szebben hangzik ez: a házam s mindjárt nagyobb a tekintély is, ha valaki a saját birtokára hivatkozik a másé helyett, szóval, nagyon jól érezte magát az uj otthonban.

Őrizte is azt a házat ugy, mintha aranyból lett volna minden fala. Ha reggel kiment és meglátta, hogy valami rossz inasgyerek szénnel végig huzott a fehér falon, nagyon elkeseredett rajta. Sajátkezüleg meszelte be a fekete vonalat s ha tudta volna, hogy ki követte el rajta ezt a csufságot, sirva kérte volna meg, hogy ne tegye többet. Egy karczolás az ajtón könnyekre inditotta s mikor egyszer valami részeg ember beütötte az ablakát, utána lőtt. Különben nem is igen csinált egyebet egész nap, csak a házát gondozta olyan féltő aggódással, mint ahogy egy menyasszonyra szokás föladni a hófehér ruhát.

Nevetett rajta az egész falu, de ő nem törődött vele. Baj is az. Csak a ház, a ház . . . Ez a fődolog. Azt hiszem, hogy szerelmes volt a házába. Mást ugy se szeretett soha.

Egyszer azt mondta.

— Azt hiszem, hirtelen, minden bucsu nélkül fogok elpatkolni.

— Kit sajnál itthagyni?

— A házamat . . . Édes házam! . . .

Végig simogatta a falat s tovább hessegetett egy legyet.

— Nem zárom be éjjelre az ajtót.

— Miért.

— Ha meghalok találjanak reám nyitott ajtón.

— Akkor már ugy is mindegy.

— Dehogy mindegy. Szegény házam . . . betörnék az ajtódat.

Nem is zárta be az ajtót s meg is járta vele. A mi falunkban sok a tolvaj. Az egyik neszét vette a dolognak s egy szép éjjelen kilopta az öreg ur csizmáit az ágy alól.

Attól kezdve bezárta az ajtót, hanem nagyon sokat sóhajtozott, mikor arra az eshetőségre gondolt, hogy egy éjjel megtalál halni. Mi lesz akkor a házzal? Hogy jutnak bele.

Egy éjjel aztán csakugyan meghalt.

Reggel kopogtak az ajtaján s nem nyitotta ki. Az ablakon keresztül benéztek a szobába s látták, hogy alszik. Hagyták aludni. Hanem aztán mikor délután két órakor is aludt, betörték az ajtót.

Kétfelé esett a drága jószág a fejszecsapás alatt. Egy viczczes legény azt beszélte azután, hogy a csapásra ugy tetszett néki, mintha megrándult volna az öreg ur holtteste.

Bizony meglehet. Z.

Tanügy.

Beiratások a zenedébe.

A városi zenedébe való beiratásokról a következő értesitést bocsátotta ki az igazgatóság:

A Szeged városi zenede (1892—1893-ik) tanéve folyó évi szeptember hó 1-én kezdődik.

A városi zenedében az uj tanév kezdetével a következő tanszakok adatnak elő: 1. Ének: a) magánének, b) karének. 2. Zongora. 3. Orgona. 4. Hegedü és mélyhegedü. 5. Gordonka. 6. Gordon. 7. Zeneelmélet: a) összhangzástan (Harmonielehre), b) ellenpontozat, c) alaktan, d) hangszereléstan. 8. Zenetörténet. A karének, mint általános tantárgy, minden tanitványra nézve kötelező. 9. Fuvó-hangszerek. Azok, kik a hatodik osztályt elvégezték, a kimüvelési osztályba vétetnek föl.

A tandij minden egyes tanszakra egy évre 30 forint.

A tandij vagy egész évre egyszerre, vagy tiz havi részletben minden hó első napján előre fizetendő.

A beiratások augusztus hó 30-ától szeptember hó 6-ig tartanak.

Beiratási dij: szegedieknek 1 frt, vidékieknek 2 forint.

A beiratkozók, illetve szüleik vagy a gyámok egy évi tandij fizetésére nézve kötelező nyilatkozatot adni tartoznak.

A tanév, más nyilvános tanintézetekével egyidejüleg, 10 hónapot foglal magában. A tanórák oly időben adatnak, hogy bármely nyilvános iskolát látogató növendék járhat a zenedébe anélkül, hogy összeütközésbe jönne tanrendjével.

Szeged, 1892. évi augusztus hó 25-én.

Szögedi Endre, igazgató.

*

Beiratások az iskolába.

A reform. iskolába. A következő értesités szól a beiratásokról: Tisztelettel értesittetnek a t. szülők, hogy egyházunk négy osztályu fiu-iskolájában a beiratások f. évi aug. 31-én és szeptember 1—4. napjain eszközöltetnek.

Az ev. ref. iskolaszék.

*

Beiratások a kecskeméti jogakadémiába..

A kecskeméti ev. ref. jogakadémián a beiratások az 1892—93-ik tanévre szeptember 1-én veszik kezdetüket és 8 ikáig tartatnak, folyamodás utján, nyomós okokból későbbi felvételek is eszközöltetnek. A kecskeméti jogakadémia, épp ugy mint a királyi jogakadémiák, 8 rendes tanszékkel, és kiváló tanerőkkel van berendezve, a speciál kollégiumok előadásával pedig 7, miniszterileg megerősitett magántanár foglalkozik.

A beiktatási dij a kecskeméti jogakadémián 4 frt 20 kr., a tandij félévre 15 frt, egész évre 30 frt, ezenfelül semmiféle iskolai dij nem szedetik. Kecskemét városa e mellett a jogtanuló ifjuság számára mindon lehető előnyökkel kinálkozik. Az elméleti tanulmányok mellett a gyakorlati kiképzésre is tág tér nyilik itt. Kecskeméttnek van törvényszéke, járásbirósága, adóhivatala, árvaszéke, városi törvényhatósága; tekintélyes ügyvédi kara, amely irodákban a szegényebb sorsu növendékek kisegitő foglalkozást találhatnak, ezenfelül a három középiskola (reform. főgymnasium, kegyesrendi főgymnasium, főreáliskola) kisebb növendékei mellett nevelői állások is kinálkoznak. Az élelmezési és lakásviszonyok szintén nem mondhatók drágáknak. A jogtanulók havi 5—10 frtért kényelmes szép lakásokat, a reform. főiskolai tápintézetben pedig havi 7 frtért igen jó kosztot haphatnak. Mindezeknél fogva a kecskeméti jogakadémiát — most a tanév küszöbén — ugy a tisztelt szülőknek, mint a joghallgató ifjuságnak figyelmébe melegen ajánlhatjuk.

Szinház.

A szinház jövő éve. Somogyi Károly, a szinház igazgatója ma a jövő szezonra nézve a következő hirdetményt tette közzé: Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy Szeged szab. kir. város szinházában az 1892—93. évi szini idény október hó 1-én veszi kezdetét. A teljes évadbérlet 160 előadásra terjed, melyre bérleti aláirásokat szeptember 5-től kezdve lehet eszközölni a szinház nappali pénztári helyiségében az alant közölt módozatok mellett. I. Igazgatósági és müvezetési személyzet: Somogyi Károly igazgató és főrendező, Breznay Géza rendező, Péchy Kálmán rendező, Molnár László rendező, Polgár Sándor rendező, Znojemszky Nándor karnagy, Müller Róbert zenekar igazg., Erdélyi Miklós ügyelő, Bogáthy Medárd sugó. II. Előadó személyzet. Magánszereplő nők: Daróczy Ilka, Doroghy Laura, Ebergényiné Amália, Hentallerné Pauli Mariska, Honti Mari, Horváth Paula, Holéczy Ilona, Kalmár Piroska, Kocsis Etel, Kállai Lujza, Kőmivesné Anna, H. Lévay Berta, Pakey Margit, Somogyiné N. Julia, Szolinszky Olympia, Tarasszovits Margit. Magánszereplő férfiak: Balla Kálmán, Breznay Géza, Berényi Géza, Csiky László, Dalnoki János, Dezéri Gyula, Földvári József, Hatvani Ede, Hegyessi Gyula, Molnár László, Perényi József, Péchy Kálmán. Polgár Sándor, Sardy Károly, Szentmiklósy Béla, Végh István. Karénekes nők: Bogáthyné Lévai Ilona, Csepreghi Emma, Csiky Lászlóné, Csügényi Vilma, Dezsériné, Fürst Hermin, Gáspár Mariska, Jeney Vilma, Jurisits Teréz, Kócsi Erzzi, K. Pataki Margit, Sárosi Aranka. Karénekes férfiak: Boda János, Csepreghy József, Erdélyi Miklós, Éltető Gyula, Fekete Árpád, Hidassi Kálmán, Körmendi János, Korcsek Pál, Kertész Gyula, Latabár Endre, Makray Dénes. Miksai Emil, Országh Bertalan, Serfőzy György. III. Zenekar: a 83. számu cs. és kir. sorgyalogezred 46 zenésze. IV. Gazdasági és müszaki személyzet: Dálnoki János, titkár. Berényi Géza, igazgatói megbizott, Nagy Borcsa, pénztárnokuő. Végh István, diszlet-festő, Éltető Gyula diszmester, 8 segéddel. Zombori Imre főruhatárnok, 2 segéddel. Kocsis József fodrász, 3 segéddel. Lorber fővilágositó. Papp gépész, 2 segéddel. Müller I. szinlap ragasztó. Horváth Mihály és Kupicza Antal asztalosok. Babarczi Andris szertárnok, 4 segéddel. Deutsch József és Pertner Lajos szinházi szolgák, Kitka Gyula kéményseprő, 2 segéddel. Boross Pál portás. Jegyszedők száma 26. — Takaritónő kettő.

A müsorba a következő darabok vétettek föl: Ujdonságok: Vera grófné (Dóczy). Két szerelem (Csiky). Kapivár (Gabányi). A pezsgő (Murai). Pont Biquet család (Bisson). A vadonban (Gerő). Az apósok (Gabányi). Peterdi csata (Berczik). Harag (D. Nagy Lajos). Pogány magyarok (Gabányi). Bolondok háza (bohózat). Fehér rózsák (bohózat). Egy ábránd (vigjáték). Érdemkereszt (vigjáték). A révben (vigjáték). Pepi (bohózat). Wass főhadnagy (történelmi szinmü). Spartacus (tragoedia). Csepcke kalap, Pintyőke, Alamuszi, Szökjünk, Szép Darinka, Büszke Zsófi (népszinművek). A diurnista (énekes bohózat). Don Caesar, Erminy, A szerencse gyermeke, A cziterás, Sataniel, A genuai dudás, Az uhlanusok, A kópé, Katonás kisasszony, operettek.

Szinre kerülnek: Hunyadi László, Faust és Stradella operák.

Uj betanulással fölelevenittetnek: Egy csepp méreg. Legujabb botrány. Rang és Szerelem. Richelieu bibornok. Ibolyafaló. Poirier ur veje. Rabagas. Forestier Pál. Giboyer fia. Pajtáskodás. Georgette. Frou-Frou. Mukányi. Jóslat. Delila. Ferreol. Lady Tartuffe. Arany halak. Erdő szépe. Saintcyri kisasszonyok. Egy millió. Uj emberek. Jó hazafiak. Fény árnyai. Jó falusiak. Dóra. 47-ik czikk. Proletárok. Bagdadi herczegnő. Czeczil házassága. Dr. Klausz. A kaméliás hölgy. Hadjárat a békében. Fernande. Vasember. Serge Fanine. Milton. Szigetvári vértanuk. Könyves Kálmán. Szent-Iván-éji álom. Téli rege. János király. Macbeth. Makranczos hölgy. Tartuffe. Férjek iskolája. Nők iskolája. Hernani. Tell Vilmos. Hero és Leander. Orleansi szüz. Severo Torelli. Kendy Margit. Utolsó szerelem. Csongor és Tünde. Krakkói barátok. Szerelem iskolája. Kegyencz. Valeria. Mátyás király lesz.

Fényes kiállitással s módositott scenikai berendezéssel szinre kerülnek: Az ember tragédiája. Dráma a tenger fenekén. Sztrogoff Mihály utja Moszkvától Irkuczkig.

Az énekes müvek közül: egy éj Velencziben. Kékszakálu herczeg. Trapezunti család. Gascognei nemes. Fortunio dala. Boissy boszorkány. Furcsa háboru. Kisasszony feleségem. Kis herczeg. Tiszt urak a zárdában. Bearni leány. Eljegyzés lámpafénynél. Hamlet (paródia). Titilla hadnagy. Kis doktor. Kis menyecske. Gasparone. Kapitány k. a. Olivette lakodálma stb. operettek.

A betyár kendője. Ripacsos Pista. Lelencz. Millimári. Becsület szegénye Magduska öröksége. Vadgalamb. Czigány Panna. Galambodi Sándor. Legény bolondja stb. népszinművek.

A felsorolt szindarabok mellett állandóan müsoron lesznek az utóbbi években közkedveltséget nyert drámák, szinmüvek, vigjátékok, operettek, vaudevillek, népszinművek és bohózatok is.

Berleti föltételek: Földszinti és I. emeleti páholy 160 előadásra 520 frt, 80 előadásra 273 frt, 30 előadásra 112 frt 50 kr. II. emeleti páholy 160 előadásra 368 frt, 80 előadásra 193 frt, 30 előadásra 78 frt 75 kr. Paholyszék 160 előadásra 137 frt, 80 előadásra 72 frt, 30 előadásra 33 frt 75 kr. Zsölle 160 előadásra 130 frt, 80 előadásra 69 frt, 30 előadásra 25 frt. Körszék az I-ső 6 sor 160 előadásra 107 frt, 80 előadásra 56 frt 25 kr., 30 előadásra 23 frt 50 kr. Körszék a 7-ik sortól végig 160 előadásra 91 frt 20 kr., 80 előadásra 48 frt, 30 előadásra 18 frt. Földszinti zártszék 1-ső sorban 160 előadásra 75 frt 20 kr., 80 előadásra 39 frt 50 kr., 30 előadásra 15 frt 75 kr. Földszinti zártszék a többi sorban 160 előadásra 64 frt, 80 előadásra 33 frt 65 kr., 30 előadásra 13 frt 50 kr. II. emeleti zártszék első sorban 160 előadásra 75 frt 20 kr., 80 előadásra 39 frt 50 kr., 30 előadásra 15 frt 75 kr. II emeleti zártszék a többi sorban 160 előadásra 64 frt, 80 előadásra 33 frt 65 kr., 30 előadásra 13 frt 50 kr.

Szinlap-bérlet egész évadra 1 frt 60 kr., egy hóra 35 kr. Az évadbérlet összege két részletben is fizethető és pedig: az első részlet a bérletjegy átvételekor, a második részlet 1893. évi január 1-én. A többi bérletek összege pedig előre. Az évadbérlet teljés lejáratáig föl nem bontható. A tavalyi t. bérlők elsőbbségi jogai f. évi szeptember hó 16 ig fönntartatnak. A régibb bérlők után előnyben részesülnek azon tisztelt bérlők, kik egész évad, azaz 160 előadásra szóló bérletet tartanak. A bérletjegyek f. évi szeptember hó 5-től naponkint megválthatók a nappali pénztárban délelőtt 9—12-ig és délután 3—6 óráig. Szeged, 1892. szeptembir hóban. Kitünő tisztelettel Somogyi Károly, a városi szinház igazgatója.

Irodalom.

A Szent-Istvánnapi körmenetet müvészi kivitelü rajzban örökiti meg a „Magyar Géniusz“ legujabb száma, mely méltó folytatása az előbbieknek. gyönyörü kiállitás, a modern technika ujabb vivmányairól tanuskodó remek illustratiók s a gazdag szellemi tartalom harmoniáját mi sem zavarja meg. A Szent-Istvánnapi körmenet a rajzon kivül még egy amateure pillanat fénykép fölvétellel is meg van örökitve. A 34. szám érdekes tartalemjegyzékéből kiemeljük Gerlóczy Károly sikerült arczképét és Szalay Mihálynak Gerlóczyról irt kitünő jellemrajzát. „Az országos dalárünnepélyt az iparcsarnokban“ szintén müvészi kézzel mutatja be Zich F. gyönyörü rajzában. Megemlitjük még Dóczy Lajos költönknek „Far Niente“ czimü szellemes tárczáját. Különösen kiemeljük azonban Gonda Dezső, a „Magyar Géniusz“ kitünő kritikusának „Legujabb irodalmunk“ czimü tanulmányát, melyben hazai irodalmunk ujabb jelenségeit konstatálja époly mélyrehatóan, mint szellemesen, ezuttal Herczeg Ferencz kötetét vevén sorra. E számban találjuk továbbá: Kabos Ede „Felhős alkony“ csevegését, Méry Károly hangulatos költeményét, Vilmos főherczeg arczképét, Adorján Ármin „Lidérczfény“ czimü humoros tárczáját.

A **Hét** legujabb (35) száma gróf Károlyi Melinda sikerült arczképével és gazdag tartalommal jelent meg. Hermann Ottóné „Anna“ czimü novellájával, Szalay Fruzinától egy hangulatos költeménnyel találkozunk e füzetben és Gui de Maupassant egyik legszebb novellájával, melyet „Számkivetve“ czim alatt közöl a lap. Egyik Krónikájában az oláh mozgalmakat persiflálja, egy másikban társadalmi félszegséget ostoroz „A Hét“, mely mindig mulattató. A Hétre előfizethetni Erzsébet körut 6. szám alatt. Ára félévre 5 frt, negyedévre 2 frt 50 kr.

Pipacsok. Ily czim alatt ad ki Dely Lajos egy kötet elbeszélést. A kötet Egerben jelenik meg s Brankovics György irt hozzá előszót. Előfizetési ára 1 frt 60 kr, mely Blay István könyvkereskedőhöz (Eger, főutcza) küldendő.

Legujabb.

Kossuth Ferencz levele Helfy Ignáczhoz.

Budapest, aug. 30. (A „Sz. N.“ er. t.) Kossuth Ferencz a következő levelet intézte Helfy Ignáczhoz: Kedves jó barátom! A hazai lapokból olvasom, hogy engem szept. 19-ére Talyára várnak, hogy atyám kép-

viseletében részt vegyek azon egyházi fölavatáson, melyet a hegyaljai ág. hitv. községfelekezet kegyeletes érzelemmel rendez. Ez alkalommal több helyütt nagyobb mérvü fogadtatásra készülnek. Én is kénytelen vagyok nyilatkozni. Nem lesz nekem megadva az a szerencse, hogy ez alkalommal viszont láthassam a rég elvesztett hazát, még pedig azért nem, mivel 1-ör atyám nem bizott meg képviseletével és ezt ismert elveivel összeférhetőleg nem is tehette. 2-szor, ha megbizás nélkül hazamennék, összeütközésbe jutnék atyám nézeteivel, melyeket tisztelni szent kötelességem, 3-szor, ameddig atyám hontalan, addig nekem is hontalannak kell lennem. Legyen szives ezeket a legtágabb körben köztudomásra hozni.

Királyunk és a bolgár fejedelem.

Budapest, auguszt. 30. (A „Sz. N." er. t.) Philippopolból távirják: A tegnapi udvari ebéden dr. Kovács Gyula magyar biztos többször különös kitüntetésben részesült. A cercle alkalmával Ferdinánd fejedelem hosszabb megszólitással tüntette ki és közölte vele, hogy Ferencz József ő Felségétől egyenesen meleg üdvözletet kapott, amelyben ama reményének ad kifejezést, hogy a kiállitás a két nép közt állandó, öszinte barátságot és mind szorosabb kereskedelmi politikai kapcsolatot hoz létre.

Nemzeti ajándék Starcsevicsnek.

Budapest, aug. 30. (A „Sz. N." er. t.) Zágrábból sürgönyzik, hogy Starcsevicset párthivei nemzeti ajándékkal akarják meglepni. Hrovatika fölhivást intéztek e tárgyban a néphez, mondván: Starcsevics jótevője hazájának, s erre mutat az, hogy barátai szaporodnak és ellenségei fogynak. Ő bontotta ki először a nagykoronát, az eszmék zászlóját, és a horvát szabadságnak ő a legerősebb szószólója. Nemzeti ajándéket kér neki.

Nincs egyezkedés.

Budapest, aug 30. (A „Sz. N." er. t.) Bécsből irják, hogy a „Fremdenblatt" jelenti: Ama több oldalról jelentett állitólagos levelezést illetőleg, mely utóbbi időben ő Felsége és a pápa közt folyt volna, illetékes helyről kijelentik, hogy e hir ugy ő Felségének a pápához állitólag intézett levelére, mint a Revertera nagykövet által állitólag hozott válaszra vonatkozólag teljesen alaptalan.

A szerb pénzügyek.

Budapest, aug. 30. (A „Sz N." er. t) Belgrádból sürgönyzik: A pénzügyminiszteriumban vegyes bizottság alakult Szerbia anyagi viszonyainak tisztázására. A bizottságban a kereskedelmi elem is képviselve van.

Párbaj.

Budapest, aug. 30. (A „Sz. N." er. t.) Pozsonyból sürgönyzik, hogy a katonai iskolában R. postahivatalnok és S joghallgatók között véres párbaj volt. Az utóbbi sulyosan megsebesült.

Pénzhamisitók Horvátországban.

Budapest, auguszt. 30. (A „Sz. N." er. t. Zágrábból távirják, hogy ott egy asszonyt rajta kaptak, midőn hamisitott ötven forintos bankjegyet akart beváltani. Rögtön letartóztatták és férjének lakásán, kl Zágráb mellett vasuti munkás, azonnal házkutatást tartottak, mely meglepő eredményre vezetett. Ugyanis különböző helyeken elrejtve, tizenhét darab szabadkézzel rajzolt, de csalódásig eredetinek látszó hamisitott ötvenes bankót találtak, amilyenek már hosszabb idő óta forgalomban vannak a horvát vásárokon. Azt hiszik, hogy ezek a hamisitott bankjegyek a már több izben megbüntetett zagoriai hamisitótól származnak.

A zágrábi községtanács.

Budapest, aug. 30. (A „Sz. N." er. t.) Zágrábból sürgönyzik, hogy uj községtanácsosokat tegnap választottak. Polgármester választás szeptember 10-én lesz. Moszszeky megválasztása bizonyos.

A kolera.

Budapest, aug. 30. (A „Sz. N." er. t.) Párisból sürgönyzik: Tegnap 56 kolerabetegedés történt; a kórházakban 164 kolera beteg fekszik. Eddig tizennyolczan haltak meg kolerában.

Budapest, aug 30. (A „Sz. N." er. t.) Londonból sürgönyzik: A Duald és társa féle gőzhajótársaság további rendelkezésig beszüntette hajójáratait Hamburgból és Kissingenből Délafrikába, Madeirába és Palmasba.

Budapest, aug. 30. (A „Sz N." er. t.) Berlinből sürgönyzik: Ma ujból konstatáltak ázsiai kolera-esetet. Déli egy óráig hetven kolera betegedés volt, közte tiz halálos.

Budapest, aug. 30. (A „Sz. N." er. t.) Berlinből sürgönyzik: Hivatalosan jelentik, Hamburgban aug. 29-én 447 kolsrabetegedés és 173 haláleset történt. Koleraeseteket jelentenek a stadei kerületből, Lipcséből.

Közgazdasági táviratok.

Budapesti gabonatőzsde.

Budapest, aug 30. (A „Sz. N." e. t.) Buzát ma jól kináltak, a vételkedv nyugedt volt és 25,000 mmázsa belt el változatlan árakon.

A határidő-üzletben a déli tőzsde zárlatai a következők:

Buza 1892. szeptember—októberre 7.45 pénz, 7.47 áru; márcz.—ápr. 7.83 pénz, 7.84 áru; tengeri szept.—oktre 4.91 pénz, 4.92 áru; szept.—októberre —.— pénz, —.— áru; május—juniusra 5.32 pénz, 5.33 áru; zab őszre 5.52 pénz, 5.54 áru; tavaszra (1893.) 5.75 pénz, 5.77 áru; káposzta-repcze aug.—szept.-re 11.10 pénz, 11.20 áru.

Budapest, aug. 30. (A „Sz. N." er. t.) (Délután öt órakor záródnak.)

Buza őszre	7.43—7.45
Buza tav.	7.80—7.82
Tengeri szept.—okt.	4.91—4.93
Zab őszre	5.50—5.52
Zab tavaszra	5.74—5.76
Káposzta-repcze	11.10—11.20
Uj káp.-repcze 1893. aug—szept.	$12^1/_8$—$12.^1/_4$

Budapesti terménytőzsdéről.

Budapest, aug. 30. (A „Sz. N." er. t.) Zsiráru változatlan. Disznózsir 52 forinttal kelt. — Szilva, szilvaiz üzlettelenek. — Szesz: Lanyha. Szesz nyers osztalékolt 16—16.50 frton, élesztő-szesz 19—19.50 forinton, finomitott 53.50—54. frton 100 liter százalékonkint.

A budapesti értéktőzsdéről.

Budapest, aug. 30. (A „Sz. N." e. t.) A tőzsde ma a koleravész csökkenését jelző külföldi hirekre lényegesen nyugodtabb volt. A nemzetközi értékek szilárdulnak az arbitrás vásárlásai következtében. A helyi piaczon nem történt lényegesebb változás. A valuták változatlanok. A forgalom valamivel élénkült.

Budapesti sertésvásár.

Budapest, aug. 30. (A „Szeg. N." er.) táv.) (A budapest—kőbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.) Hizott sertésárak: I. Magyar elsőrendü: Öreg nehéz (páronkint 400 klgron felüli sulyban) —.———.— kr. 2 Öreg közép (pknt 300—400 klgr.) —.———. krig. 3 Fiatal nehéz (pkint 320 klgron felüli sulyban. 45.50—46 krig. Fiatal közép (páronkint 251—320 klgr. sulyban. 45.—46. krig) Fiatal könnyü (páronkint 250 klgrig terjedő sulyban) 47—49 krig. — II. Magyar szedett: Nehéz páronkint 280 kgron felüli sulyban) —.———.— krig. Közép (páronkint 220—280 klgr. sulyban 44.50—45.50 krig. Könnyü (pkint 220 krig terjedő sulyban) 46.50—48. kr. — III. Romániai: Nehéz (páronkint 320 klgron felüli sulyban —.— kr. Közép (páronkint 250—320 klgron felüli sulyban) ——— kr. Könnyü (páronkint 250 klgrig terjedő sulyban) ——— kr. IV. Romániai eredeti (Stachl): Nehéz (pkint 240 klgron felüli sulyban) ——— kr. Könnyü (páronkint 240 kgrig terjedő sulyban) ——— kr. — V. Szerbiai: Nehéz (pkint 260 klgron felüli sulyban) 44.—44.50 krig. Közép (páronkint 220—260 klgr. sulyban) 44.50—45 krig. Könnyü (pkint 220 klgig terjedő sulyban, 45—46 krig. — Sertéslétszám. 1892. aug. 28-án volt készlet 144.484 drb, 1892. aug. hó 29-én fölhajtatott 1088 drb, 1892. aug. 29-én elszállittatott 3301 drb, 1892. aug. hó 30-án maradt készletben 142,271 drb. A hizott sertés üzletirányzata: Lanyha.

Közgazdaság.

A gabona-termés.

A világ összes gabona-terméséről összeállitott statisztika nem lehet érdektelen Szeged közönsége előtt. Városunk terjedelmes határa, mely a gabona-termések statisztikájához jelentékeny számadatokkal járult, majdnem kizárólag buza vetéssel van tele s rendkivül fontos az a consequentia, mely reánk nézve a világ-termelés arányaiból levonható.

Az már mindenesetre megállapitott dolog, hogy ez idei termés és készletek a fogyasztás szükségleteinek megfelelő mennyiségben állanak rendelkezésre, sőt hogy egy csekély fölösleg is mutatkozik. — Azonban a mutatkozó fölösleg annyira csekély, miszerint azt számitásba venni ugyszólván teljesen fölösleges.

A statisztika szerint az összes termés 755·32 millió hektoliter, melyből a bevitelre utalt államokban 270·80 millió hektoliter termett, — a kivitelre is termelő államok pedig 484·52 millió hektolitert arattak.

A mult évi termés körülbelül ezen számadatokat mutatta — az elért különbözet többlet ez idén — jelentéktelenül csekély.

Magyarország buza-területe 5 833·222 kat. hold, az össze buzatermés 51·764·146 hektoliter. — A rozs területe 2,404,234 kat. hold, a rozstermés 19, 895,474 hektoliter. — Az idei termésből fölösleg 19·7 millió hektoliter buza és körülbelül 1·5 millió hektoliter rozs.

Vasuti hirek.

Hirdetmény. (Osztrák-magyar vasuti kötelék. Gabona forgalom.) Dijszabás III. rész 2 füzet és a III. rész 1. füzetének I. pótléka.

F. é. szeptember hó 1-én életbelépnek:

1. A III. rész 2. dijszabási füzet az 1-ső külön dijszabásba tartozó áruknak közvetlen szállitására, egyrészt magyarországi állomások, másrészt a Ferdinand császár északi, a kassa-oderbergi vasut (osztrák vonalának), a morva-sziléziai központi vasut, a cs. kir. osztrák-államvasutak (Ebersdorf-Würbenthal, Kriegsdorf-Römerstadt, vonalainak) és a szab. osztrák-magyar államvasuttársaság (Austerlitz-Ungar-Bród és Olmütz(kiz.) Nüglitz vonalainak álllomásai között.

Ezen dijszabás által hatályon kivül helyeztetnek:

a) az osztrák-magyar vasuti kötelék dijszabás III. részének 1886. évi szeptember hó 1-től érvényes 4. füzete I—IV. pótlékaival együtt,

b) az ezen dijszabási füzethez tartozó, 1891. évi szeptember hó 1-től érvényes rovatolási dijtételek.

2. Az osztrák-magyar vasuti kötelék dijszabás III. részének f. é. augusztus hó 1-től érvényes 1. dijszabási füzetének I. pótléka, melynek tartalmát közvetlen dijtételek egyrészt a magyar királyi államvasutaknak különböző dijszabásba ujonnan bevont állomásai, másrészt különböző osztrák állomások közti forgalomra, továbbá változtatások, kiegészitések és helyesbitések képezik.

Példányok a jövő héten a köteléki vasutak igazgatóságainál lesznek kaphatók.

REGÉNYCSARNOK.

Az eltitkolt fiu.

130 — Angol regény. —

Fordította: Tömörkény.

A gróf figyelmesen nézett a szolgájára. A komornyik olyan tekintetet vetett reá, amely nyugtalanitotta a grófot.

— Roke — szólt — okom van kételkedni a szavában. Nem hiszem, hogy elégette azt a papirt, amelyet Falconbridgeból lopott. Nem is csodálkoznék, ha még ma is a birtokában volna.

A komornyik önhitten nevetett, mintha valami hizelkedést mondtak volna neki.

— Adja ide nekem, szólt a gróf.

— Azt nem tehetem, lord ur. Ahogy gondolta, ugy van a dolog. A lapot, amelyet elloptam a templom könyvéből, nem semmisitettem meg. Ez a lap még vagyont fog szerezni.

— Vagyont!

— Igen, lord ur. El akartam venni Maryt, lady Polda komornáját. Kirándulnánk Ausztráliába s valami üzletbe kezdenénk. De ahhoz pénz kell.

— Persze, hogy kell, nevetett erőltetve a gróf.

— S mennyit követel?

— Kétszáz fontot évente.

A lord ujra nevetett. A komornyik követelése nagyon nevetséges szinben tünt föl előtte.

— Elszámitotta magát, Roke — szólt komolyan. — Nem veszem meg a papirt, mert nincs reám nézve értéke.

— Miért, lord ur?

Azután nyugodtan szólt:

— Mert Aston Natalie aki abba nevezve van, halott. Tegnap beleugrott a mocsárkastély mellett a folyóba, mert nem akartam elismerni törvényes nőmnek.

— Valószinübbnek tartom, hogy lordságod lökte bele — szólt a szolga hidegen.

— Gazember! Mit akar ezzel mondani?

— Ne beszéljen ugy velem lord ur, mert az nem használ semmit sem — felelte a szolga szemtelenül. — Én különb neveket tudnék önnek adni, mint ön nekem — habár lord ur is. Én még soha nem akartam megölni valakit.

— Megölni! — szólt a gróf. A homlokára kiült a hideg veriték s a tagjai reszketni kezdtek. — Én nem vagyok gyilkos! Nem tudok semmit a gyilkosságról.

— Tudok én! És nem lehetetlen, hogy majd mások előtt is elmondom — ha ugyan meg nem fizet azért, hogy hallgatok.

A lord fölkiáltott:

— Engem nem zsarol meg, Roke.

A leány maga ugrott a folyóba.

S engem ezért nem tehet felelőssé senki sem.

— De megmenthette volna, ha akarta volna, különben jó van, nem mondom, hogy gyilkos, mert tényleg nem követett el gyilkosságot.

— Igen örülök, hogy elismeri.

— Nem mondám ezzel, hogy nem akarta megölni miss Nataliet. Csakhogy megmentették.

— Megmentették — kiáltott föl hihetetlenül a gróf.

— Igen, lordom. Nem tudom, hogy ki mentette meg, de azt tudom, hogy él. Ma este a tulajdon szemeimmel láttam.

— Lehetetlen — suttogta a gróf, halálsáppadtan dőlve a vánkosaira.

— Nem egészen lehetetlen, lordom, Miss Natalie él, egészséges s a szive tele van gyülölettel. Holnap reggel kiakarja nyilatkoztatni a kastély lakói előtt, hogy a neje önnek s hogy ön merényletet követett el az élete ellen.

— Azt nem fogja tenni — vélekedett ijedten a gróf.

— Egy megbántott asszony mindent mer.

— Senki sem hisz neki.

— Talán nem — szólt a komornyik. — Ha tudnillik nem lesznek okmányai. De ha ez lesz, ha a szavait hitelesen bizonyithatja, senki sem kételkedik a szavaiban. Ha lesz valaki, akivel bizonyitani fogja, hogy ő az ön noje, lady Polda hisz neki.

A lord aggódva nézett a szolgára. Hizelegve kezdett beszélni.

— Igy lehetne, Roke. De nem fog tanukat találni. A vén plébános, aki az esküvőt látta, meghalt, és más tanu nincsen. Ön tudom hogy hü marad hozzám.

(Folytatása köv.)

Vizállás.

	— aug. 29. Méter. 0 felett	0 alatt	— aug. 30. Méter 0 felett	0 alat
M.-Sziget . .	0·34	—	0·34	—
Szatmár . .	0·20	—	0·18	—
Tokaj . . .	—	0·64	—	0·61
Szolnok . .	—	0 62	—	0 68
Szeged . .	—	0·48	—	0·52
T.-Becse . .	—	0·39	—	0·47
Csongrád . .	—	0·96	—	0·04
Gyoma . .	0·57	—	0·66	
Námény . .	—	0·91	—	0·86
Arad . . .	—	1 14	—	1.14

Felelős szerkesztő: KULINYI ZSIGMOND.
Kiadótulajdonos: BÁBA SÁNDOR.

Nyilttér.

—

A TITKOT

minden bőrtisztátlanságot és bőrkiütéseket, mint: mitesserek, pörsenés, sömör, májfoltok, rosszszagu izzadást eloszlatni lehet, a Bergmann és társától Drezdában készült

Karbol-kátránykén-szappannal

való napontai mosdás által. 360-20-13

Egy darab ára 45 krajczár.

kapható:

BARCSAY KÁROLY, HIRAY GYÖRGY VAJDA IMRE ÉS TÁRSA és BOKOR A. urak gyógyszertárában.

Van szerencsénk a n. é. közönség b. figyelmébe ajánlani dusan felszerelt

ZONGORA-RAKTÁRUNKAT,

hol raktáron vannak a legkitünőbb és különfélébb gyártmányu zongorák, amerikai rendszerrel és különböző diszes kiállitásban, ezek, valamint pianinok és harmoniumok a lehető legjutányosabb árért kaphatók.

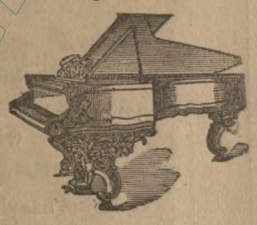

Régi zongorák vételénél készpénz gyanánt tekintendők, ugyszintén adunk havi vagy 1/4 évi részletfizetésre is zongorákat.

Régi divatellenes zongorák rövidekké alakittatnak át. Minden e szakmába vágó javitások, hangolások stb. elfogadtatnak és Marschall ur zongorakészitő (bécsi iskola) által személyesen pontosan, szakszerűleg és legjutányosabban eszközöltetnek

KOHNER és MARSCHAL

zongora-raktárában.

Szegeden, oroszlán-utcza 13. sz.

ÉLŐ RÁK

kapható:

darabonként, nagy . . 5 kr.
közép . . . . . 4 kr.
vegyes . . . . . 3 kr.
kis leves rák párja . . 3 kr.

SZEGEDEN,

Marekovics Gyula

czégnél,

Erzsébet-rakpart 9. sz.

Megrendeléseket elfogad Pocsátko Károly, Klauzál tér. 636-1

Vese, hugyhólyag, húgydara és köszvénybántalmak ellen, továbbá a légző és emésztési szervek hurutos bántalmainál, orvosi tekintélyek által a

Lithion-forrás

Salvator

sikerrel rendelve lesz. 302-20-15

Hugyhajtó hatásu!

Kellemes izü! Könnyen emészthető!

Kapható ásványvizkereskedésekben és gyógyszertárakban.

A Salvator-forrás igazgatósága Eperjesen.

Főraktár: TÓTH PÉTER urnál Szegeden

19,051/1892. sz. 627-2-2

Hirdetmény.

A felső-tiszaparton levő 1 - 6. számu, valamint a Tombácz Mihály-féle mészégető előtt elterülő fatelep f. évi szeptember 1-én d. e. 9. órakor a helyszinén 1895. évi julius hó 15-ig terjedő időre nyilvános árverésen bérbe fog adatni.

Miről az érdekeltek értesittetnek.

Szeged sz. kir. város tanácsa, 1892. aug. 22.

Dr. Lázár György,

h. polgármester.

Azonnali alkalmazást nyerhet, egy a magyar és német nyelvben jártas fiatal ember.

Czim a kiadóhivatalban.

635-3-1

19,843/1892. sz. 628-2-2

Hirdetmény.

Az alsópusztai 4381 hodas dülőbeli Dobó István és Furulyás János-féle 8 tkv. sz. 10 hold föld f. évi szept. 12-én d. e. 9 órakor a Csótigyapjas Mihály-féle Lengyelhegyi 61 ut szőlő ugyanaznap d. e. 10 órakor az alsópusztai 4919 holdas dülőbeli Gárdián Imre-féle 22. tkv. sz. 10 hold ugyanaznap déli 12 órakor, a Bakró Gárdián József-féle a. p. 4381 holdas dülőbeli 7. tkv. sz. 10 hold, ugy a Tóth Pál és Tóth Vincze-féle 14. tkv. sz. 14 hold, valamint a 3. 4 5. tkv. sz. 27589 hold ingatlanok f. évi szeptember hó 13-án d. e. 10 órakor, a Horváth Mihály-féle f. p. 4217 holdas dülőbeli 55. 56. 57. 142. 143 144.tkv. sz. 60 holdas ingatlan f. évi szeptember hó 15-én d. e. 9 órakor a 124. tkv. sz. ingatlan pedig ugyanaznap d. e. 11 órakor, a f. pusztai 2618 holdas dülőbeli 29 tkv. sz. Böröcz Antal-féle 10 hold, a Gombcs Imre-féle 75. tkv. sz. 10 hold, végre 82. 83. tkv. sz. Csikós József-féle 20 hold f. é. szept. hó 16-án d. e. 9 órakor, a marostői városi herésből 3 hold f évi szept. 19-én d. e. 9 órakor a porgányi zsilip melletti 622 □-öl terület pedig ugyanaznap d. e. 11 órakor, a csongrádi sugárut rendezése folytán kimaradt területek a körtöltésen levő 178 □ öl a kálváriai-ut melletti 622 □-öl a franczia-hegyi 1200 és 446/1600 hold, valamint a körtöltés előterében levő fásitások közei f. évi szeptember hó 20-án d. e. 9 órakor esetleg folytatva, közárverésen haszonbérbe fognak a helyszinén adatni.

Miről az érdekeltek ezennel értesittetnek.

Szeged szab. kir. város tanácsának 1892. évi augusztus hó 25-én tartott ülésből.

Dr. Lázár György,

h. polgármester.

Máriaczelli Gyomorcseppek

nagyszerüen hatnak gyomor bajoknál, nélkülözhetetlen és általánosan ismeretes házi és népszer.

A gyomorbetegség tünetei: étvágytalanság, gyomorgyengeség, büzös lehelet, felfujtság, savanyu felböffögés, hasmenés, gyomorégés, felesleges nyálkakiválasztás, sárgaság, undor és hányás, gyomorgörcs, szükülés.

Hathatós gyogyszernek bizonyult fejtájásnál, a menynyiben ez a gyomortól származott, gyomortultelhelésnél ételekkel és italokkal, giliszták, májbajok és hämorrhoidáknál.

Emlitett bajoknál a *Máriaczelli gyomorcseppek* évek ota kitünöknek bizonyultak, a mit száz meg száz bizonyitvány tanusit. Egy kis üveg ára használati utasitással együtt 40 kr., nagy üveg ára 70 kr. — Magyarországi föraktár:

Török Jozsef *gyogyszertára*
Budapest. Király utcza 12 sz.

A védjegyet és aláirást tüzetesen tessék megtekinteni!! Csak oly cseppeket tessék elfogadni, melyeknek burkolatára zöld szalag van ragasztva a készitö aláirásával (C. Brady) és ezen szavakkal: „Valodiságát bizonyitom".

A Máriaczelli gyomorcseppek valodian kaphatók.

Szegeden: Barcsay Károly, dr. Hibay György, Bokor A., Szántó József urak és özv. Meák Gyuláné rókusi gyógyszertárában; **Dorosmán:** Karcsay Károly, **Kisteleken:** Keresztesy A. és Nagy; **H.-M.-Vásárhely:** Aigner G., Bereczk Péter, Kiss-Gyula és Németh L. gyógyszertárában.

Orvosilag és vegyileg megvizsgálva véleményezve és ajánlva, mint a **VILÁG LEGJOBB SZAPPANA!**

Az **okszerü ápolásra legalkalmasabb** és **takarékos fogyásánál** fogva **legolcsóbb** minden toilette-szappanok között

DOERING SZAPPANA a bagolylyal

mely gondos vizsgálat után, elökelö hygienikusok ajánlata folytán jutott ép most forgalomba. Ezen fölulmulhatlan, neutralis, a bőrt tevékenységre késztető

elsőrendü toilette-szappan

kellemes illattal és fölötte nagy befolyással a

bőr simaságára és szépségére

minden másnál alkalmasabb

finom arczbőr elnyerésére és megtartására, szopó és más gyermekek mosdatására, és nagyon érzékeny börü egyéneknek. 274-II.

A legtöbb, más, drága toilette-szappannal szemben, melyek hosszabb ideig használva káros hatást gyakorolnak a bőrre

DOERING SZAPPANA a bagolylyal mindennapos használatra

egalkalmasabb s minthogy sav nincs benne, főleg a **szolgáló személyeknek** és **munkásosztálynak**, kiknek gyakran repedezett és vörös kézbőre van, igen ajánlatos a mosdásra.

Darabja 30 krajczárjával kapható.

Doering szappana a bagolylyal kapható a következő czégeknél: Aigner L., Barcsay K., Bokor A., Brandspiegel J., Gál testvérek, Hirth és Galitzer, Krausz M., Till E. Vajda I. és társánál, Keresztes Sándor, dr. Hibay György, Szántó József felsővárosi gyógyszertárában és a rókusi gyógyszertárban. — **Ausztria-Magyarországi főképviselő** Motsch A. és társa Wien I., Lugeck 3.

A fogak észszerü ápolására legjobb vegykészitmény.

ORVOSILAG MEGVIZSGÁLVA!

Salvator Glycerin-fog-Créme.

HATÓSÁGILAG VÉDVE!

Csinos dobozokban darabonként 30 krért kapható minden gyógyszertárban és gyógyszerárudában, valamint a Salvator stearingyertya eladási helyeiben.

Iroda: **„Salvator" Béos, I., Heidenschuss.**

Raktár Szegeden: Gaál testvérek, Aigner Lajos, Kovács testvérek, Vajda Imre és társa uraknál. 425-19-1

Iskolai értesités.

Alulirott van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, miszerint **nyilvánossági joggal felruházot**

nőnevelő- és felső tanintézetemben

az 1892-93. tanévre szóló **beiratások f. hó 28-án** kezdődnek.

Az **elemi iskola** első osztályába felvétetnek oly növendékek, kik **hatodik életévüket** betöltötték.

A **felső leányiskola** első osztályába pedig oly növendékek vétetnek föl, kik a **hat elemi osztályt** sikeresen bevégezték.

Különös figyelmébe ajánlom a t. szülőknek **gyermekeik iskoláztatását intézetemben megkezdetni,** mert módot fogok nyujtani, hogy növendékeim már zsenge korukban, az idegen (német-, franczia nyelveket is,) gyakorlati uton elsajátithassák.

Magamat a n. é. közönség további jóindulatába ajánlva, maradok kiváló tisztelettel

609-3-2 **Pataki Simon,** intézet-tulajdonos.
Szeged, Dugonits-tér II. szám.

Versenytárgyalási hirdetmény.

A csongrádmegyei m. kir. államépitészeti hivatal területén lévő szegedtemesvár-szászsebesi állami közuton 1893., 1894., 1895., 1896., 1897. és 1898. években eszközlendő kavics-szállitás biztositása végett a folyó 1892. évi szeptember hó 30-án a kereskedelemügyi m. kir. ministerium és a fentnevezett államépitészeti hivatal helyiségében zárt irásbeli ajánlatok utján versenytárgyalás tartatik.

Felhivatnak ennélfogva a vállalkozni kivánók, hogy ajánlataikat a kereskedelemügyi m. kir. ministerium segédhivatalainak igazgatójához, vagy a fentemlitett államépitészeti hivatalhoz czimezve, legkésőbb a kitüzött tárgyalási nap délelötti 10 óráig nyujtsák be. A később beérkezet ajánlatok, valamint általában a bármikor beérkezett táviratok és utóajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

Az ajánlatok öt pecséttel zárt boritékán a czimzésen felül világosan kiirandó az államépitészeti hivatal és azon állami közut neve, melyre az ajánlat vonatkozik.

Az ajánlatok az államépitészeti hivatalban átvehető ajánlati és felosztási kimutatási minta szerint teendők meg.

Azon esetben, ha ajánlattevő a kereskedelemügyi minister ur Ő Nagyméltósága által elfogadott s az államépitészeti hivatalnál kitett kőmintától eltérő kőanyagot kivánna szállitani, — ennek, saját pecsétjével ellátott két mintáját ajánlatához mellékelni és egyuttal a felosztási kimutatás 7. rovatában a termelési helyet is megjelölni tartozik.

Az árnak a kereskedelemügyi miniszter Ő Nagyméltósága által elfogadott s az államépitészeti hivatalnál kitett mintával azonos vagy bár attól eltérő, de legalább is oly minöségü anyagra kell vonatkoznia.

A benyujtott ajánlatok vissza nem vonhatók, s mindegyik ajánlattevő ajánlatának beadásától számitott nyolcz hétig kötelezettségben marad.

Ugy az ajánlat, mint a hozzá mellékelt felosztási kimutatás, szabályszerü bélyeggel látandó el és mindkettő az ajánlattevő által aláirandó.

A bánatpénznek az állampénztárba vagy adóhivatalba történt befizetését igazoló nyugta az ajánlathoz csatolandó.

A bánatpénznek a tárgyalásnál alapul szolgáló felosztási kimutatásban kitett menynyiség után az ajánlott árak összegének 5%-át kell kitennie.

Készpénz vagy értékpapir az ajánlathoz nem melléklendő.

Azoknak az ajánlattevőknek, kiknek ajánlata el nem fogadtatott, bánatpénze az árlejtés eredménye feletti határozathozatal után fog kiadatni, illetve az intézkedés a kiadatás iránt megtétetni.

A tett ajánlat vállalkozót azonnal, a kincstárt azonban csak azon naptól fogva kötelezi, melyen azt kereskedelemügyi minister ur Ő Nagyméltósága elfogadja.

A szállitási szerződés és részletes feltételek, az ajánlati minta s ennek mellékletét képező felosztási kimutatási és kőminták az államépitészeti hivatalnál a szokott hivatalos órákban átvehetők, illetve megtekinthetők.

Kelt Szegeden, 1892. év augusztus hó 29-én.

Sebők Kálmán,
kir. főmérnök.

634-3-1

A mindinkább nagyobb mérvb terjedő

JÁRVÁNYOK ELHÁRITASA ELLEN

vagyok bátor a n. é. közönség b. figyelmébe ajánlani kitünő **szegedi, szegszárdi, villányi, budai sashegyi, ménesi, egri** és **egri bikavér**

VÖRÖS BORAIMAT,

nemkülönben kitünő jó **boreczetemet** is, továbbá pedig **idei friss töltésü, mindennemü bel- és külföldi**

ásványvizeimet,

melyeket nagyban ugy kicsinyben is a legjutányosabb áron számitok. A n. é. közönség minél számosabb megrendelését kérve,

531-12-12 teljes tisztelettel

Danner Péter Fia,
füszer-, liszt-, bor-, és ásványviz kereskedő.
SZEGEDEN, Tisza Lajos-körut és Petőfi-utcza sarkán.

5755/II. számhoz.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak Fülek állomásán, az 1892. évi október hó 1-én megüresedő vendéglői üzletnek ugyanazon időtől számitott három évi időtartamra leendő bérlete iránt, azaz 1895. évi szeptember hó 30-ig ezennel nyilvános pályázat hirdettetik.

Az 50 kros bélyeggel és „ajánlat a m. kir. államvasutak Fülek állomásán levő vendéglő üzletére, 5755. számhoz" felirattal ellátott, boritékba zárt és lepecsételt, nemkülömben a kellő okmányokkal felszerelt ajánlatok, az 1892. évi augusztus hó 10-én déli 12 óráig a m. kir. államvasutak miskolczi üzletvezetősége titkári hivatalához posta utján, tértі vevény mellett nyujtandók be. Bánatpénz fejében 100 azaz egyszáz o. é. forint készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban a nevezett üzletvezetőség gyüjtőpénztáránál Miskolczon, f. é. augusztus hó 9-én délelőtti 12 óráig leteendő.

A vendéglő bérletére vonatkozó föltételek a nevezett üzletvezetőség III. forgalmi és keresk. osztályában (II. em.) a hivatalos órák tartama alatt megtekinthetők; miért is az ajánlattevőktől feltételeztetik, hogy a feltételeket ismerik s azokat magukra nézve egész terjedelmükben kötelezőknek elfogadják.

A feltételektől eltérő, vagy a kitüzött határidőn tul beérkezett ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

A m. kir. államvasutak miskolczi üzletvezetősége fentartja magának a jogot, hogy az ajánlattevők közül, tekintet nélkül az ajánlott bérösszegre, szabadon választhasson.

Miskolcz, 1892. julius hó 8-án.

Az üzletvezetőség.

Szegeden, 1892. Nyomatott a kiadó Bába Sándor könyvnyomdájában.